

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN AMSTERDAM

Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

P. Hillhorst
wethouder

Retouradres: B&W, Postbus 202, 1000 AE AMSTERDAM

Datum	31 januari 2014
Behandeld door	Hessel Jongsma
E-mail	h.jongsma@amsterdam.nl
Onderwerp	Uitkomsten analyse KBA en reactie op CPB discussion paper over effect van KBA op leerling prestaties

Geachte raadsleden,

Vandaag bracht het Centraal Planbureau (CPB) een discussion paper naar buiten over het effect van de Kwaliteitsaanpak op leerling prestaties.

Het CPB slaat daarin op onderdelen een stevige toon aan over de effectiviteit en resultaten van de KBA aanpak. Bij bestudering van het rapport verbaast mij dat om een aantal redenen:

1. CPB rapport is niet representatief voor KBA scholen;
 - a. Alle zwakke en zeer zwakke scholen worden meegewogen in het rapport, ook de zwakke en zeer zwakke scholen die niet hebben deelgenomen aan de kwaliteitsaanpak.
 - b. De kwaliteitsaanpak heeft ook de kwaliteit van scholen die al een voldoende scoorden verbeterd. Die zijn niet meegenomen in het rapport.
2. De kwaliteitsaanpak heeft tot doel om leerkrachtvaardigheden te verbeteren.
3. Het CPB rapport onderschrijft zelf de nut en noodzaak van deze aanpak.
4. Onderzoek laat een enorme toename zien aan leerkrachtvaardigheden zien.

CPB rapport niet representatief voor KBA scholen

Om te beginnen heeft het CPB gekeken naar de resultaten van alle zwakke en zeer zwakke scholen, terwijl niet alle zwakke scholen in Amsterdam hebben meegedaan aan de KBA aanpak. Van de 44 zwakke en zeer zwakke scholen in 2009 zaten er 31 in de verbeteraanpak van de KBA. Van de 35 scholen die het CPB heeft onderzocht deden er 11 niet mee aan de KBA. De ontwikkeling van de Cito scores op deze 11 scholen wegen mee in de conclusies van het CPB. Dat geeft een vertekend beeld. De KBA aanpak is daarnaast beschikbaar voor alle scholen en niet exclusief voor de zwakke scholen. De KBA heeft ook de kwaliteit verbeterd van tientallen scholen die al een voldoende scoorde. Ook deze scholen zijn niet meegenomen in het CPB rapport.

Stijging Cito scores

Daarnaast is er geen sprake van een *daling* van de Cito scores, maar een minder harde stijging van 1.7 punt van de Cito vergeleken met de controlegroep scholen. Dat is niet een verslechtering van de situatie. In de jaren 2008-2012 zijn er wel degelijk hogere Cito scores behaald in Amsterdam maar deze stijging is minder dan de stijging bij de controlegroep scholen. Wederom zou voor een oordeel over de effectiviteit van

de KBA een vergelijking van KBA scholen met de controlegroep moeten worden gemaakt, exclusief de scholen die niet aan de KBA hebben deelgenomen.

Verbeteren leerkrachtvaardigheden

Het primaire doel van de Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam is het verbeteren van leerkrachtvaardigheden zodat kinderen beter les krijgen. Dit is gelukt. In Amsterdam zijn er geen zeer zwakke scholen meer en (nog) 4 zwakke scholen. Leerkrachtvaardigheden zijn aantoonbaar verbeterd. Daarnaast hebben 540 Amsterdamse onderwijsprofessionals de afgelopen jaren met succes leertrajecten opbrengst gericht werken afgerond. Om dezelfde reden kijkt de onderwijsinspectie bij haar beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs ook niet alleen naar de Cito scores maar naar meerdere elementen zoals het pedagogisch didactisch handelen.

Belang lange termijn aanpak

In de in december 2013 uitgebrachte Kwaliteitswijzer wordt helder dat scholen die hebben deelgenomen aan de Verbeteraanpak boven gemiddeld scoren op Cito en leerwinst. Dit belangrijke punt noemt de CPB ook in haar rapport. Op pagina 26 van het rapport staat *“one might expect more beneficial effects in the longer term if less effective teachers are replaced by more effective ones and once the work environment within schools has been stabilised for a while.”*

Dat is exact wat de KBA altijd tot doel heeft gehad en waar deelnemende scholen succesvol in zijn.

Onderzoek onderschrijft vooruitgang

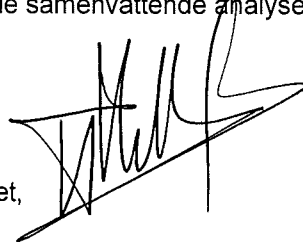
Om het belang voor en de vooruitgang op leerkrachtvaardigheden te onderschrijven informeer ik u graag over de uitkomsten van een interne analyse die ik in januari jl. heb laten uitvoeren op de resultaten van de scholen die de verbeteraanpak hebben afgerond. In november 2012 heeft u het rapport “Eerste resultaten kwaliteitsaanpak basisonderwijs Amsterdam. Zomer 2008-zomer 2012 ontvangen”. Daar konden we de resultaten van de 22 scholen presenteren op basis van een 0-meting en een eerste audit. Inmiddels zijn er 45 scholen onderzocht waar zowel een 0-meting, als een eerste en tweede audit zijn uitgevoerd.

Het doel van de kwaliteitsaanpak is het verbeteren van pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten. Hiervoor worden de docenten gedurende de aanpak geobserveerd door onafhankelijke onderwijsexperts en de schooldirecteur. Deze vullen tijdens de lessen een observatie instrument, de Kijkwijzer in. De kwaliteit van de les wordt bekeken op 9 hoofdindicatoren (opgebouwd uit 48 onderdelen). De observaties worden gedaan in alle klassen. Uit deze observaties ontstaat een schat aan data. Op basis van de verzamelde data is het mogelijk per indicator te kijken wat de ontwikkelingen zijn over langere termijn. Per klas, per school en voor alle scholen samen.

In de meting die afgelopen periode is uitgevoerd is duidelijk te zien dat de leerkrachtvaardigheden breed toenemen. Dit is zowel zichtbaar in de resultaten op basis van de lesobservaties van de onderwijsexperts als ook in de resultaten van de leerlingen. Aan het begin van de verbeteraanpak worden 51% van de lessen als voldoende/goed beoordeeld. Na één jaar is dit percentage gestegen naar 69%. In het

tweede jaar is op bijna alle scholen een kleinere toename te zien, indicatoren stijgen naar 71%. Als we in aanmerking nemen dat de verbeteraanpak op 98 scholen wordt toegepast dan kunnen we concluderen dat ongeveer 22.000 kinderen in Amsterdam beter les krijgen.

Bijgevoegd vindt u de samenvattende analyse van die resultaten.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Pieter Hilhorst', written over a horizontal line.

Met vriendelijke groet,

Pieter Hilhorst
Wethouder Onderwijs